

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« » _____ 2021 р.

ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА
(УРБАНІСТИЧНИЙ ПЛЕНЕР)

для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02130554
Навчальний відділ
моніторингу якості освіти
Програма № 2761/21
ЖИЛЬЦОВ (прізвище, ім'я)
« » _____ 2021 р.

Київ – 2021

Розробники: Крюкова Ганна Олексіївна, доцент кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні Вченої ради Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від «20» січня 2021 р.

Секретар Ольга КОНОВАЛОВА

Програму практики розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від «20» січня 2021 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва Ольга ШКОЛЬНА

Програму практики погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

« » _____ 2021 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Ольга ШКОЛЬНА

Програму практики перевірено
« » _____ 2021 р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 20 ___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « » ___ 20___ р., протокол № ___

На 20 ___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « » ___ 20___ р., протокол № ___

На 20 ___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « » ___ 20___ р., протокол № ___

На 20 ___/20___ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « » ___ 20___ р., протокол № ___

1. Опис виробничої практики (урбаністичного пленеру)

Найменування показників	Характеристика практики за формами навчання	
	Денна	Заочна
Виробнича практика (урбаністичний пленер)		
Вид практики	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90	-
Курс	5	-
Семестр	10	-
Кількість змістовних компонентів з розподілом	1	-
Обсяг кредитів	3	-
Тривалість (у тижнях)	2	-
Форма семестрового контролю	залік	-

2. База практики

1. Інститут мистецтв;
2. парки та сквери м. Києва;
3. Національний історико-архітектурний музей «Київська фортеця»;
4. Національний заповідник «Софія Київська»;
5. Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник.

3. Мета та завдання практики

Мета практики – закріплення теоретичних знань і практичних навичок із низки дисциплін блоку формування фахових компетентностей, розвиток творчої активності та ініціативи студентів.

Завдання практики:

- Удосконалення вмінь студентів спостерігати та аналізувати оточуюче середовище з урахуванням особливостей роботи на пленері, визначення характерних деталей вибраного об'єкту та мотиву зображення;
- Формування вмінь відображення оточуючої дійсності різними засобами художньої виразності;
- Формування навичок стилізувати оточуюче середовище в залежності від обраної композиції, стану природи та задуму автора.
- Подальший розвиток на практиці умінь і навичок з дисциплін блоку формування фахових компетентностей.

У результаті проходження виробничої практики (урбаністичного пленеру) відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво» формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: здатність показати усвідомлення рівних можливостей і гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; знання і розуміння предметної області і розуміння професії; здатність до абстрактного та аналітичного мислення й

		генерування ідей; здатність бути критичним та самокритичним
	ЗК 2	Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність працювати у команді; уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності; здатність взаємодіяти з іншими людьми у конструктивному ключі, навіть при вирішенні складних питань; відповідально ставитися до завдань і обов'язків
	ЗК 3	Комунікативна: здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою; здатність спілкуватися другою (іноземною) мовою; здатність до фахового спілкування з непрофесіоналами в галузі
	ЗК 5	Науково-дослідницька: здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність генерувати нові ідеї (креативність)
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність навчатися та самонавчатися; здатність працювати автономно
	ЗК 7	Універсальна: здатність до планування та розподілу часу; здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми; здатність застосовувати знання на практиці; здатність приймати обґрунтовані рішення; можливість взяти на себе ініціативу та змінювати дух підприємництва й допитливості; здатність оцінювати і підтримувати якість роботи; здатність адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Організаційна: здатність до співпраці з митцями та фахівцями інших спеціальностей; здатність до організації й виконання оригінальних творчих проектів у складі групи; здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування; здатність до самостійної розробки та реалізації авторських проектів у галузі художньої діяльності.
	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність виявляти художні знання, які відображають видову специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
	ФК 3	Особистісно-креативна: здатність до самостійного прийняття сміливих рішень, генерування нових оригінальних ідей для досягнення творчих цілей; здатність до самокритики задля бажання досягти успіху.
	ФК 4	Художньо-творча: здатність до самостійної науково-дослідницької, організаційної діяльності у галузі: станкового живопису, вільної та друкованої графіки, рекламного та виставкового дизайну, художньої кераміки та скла.
	ФК 7	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі виставкової, галерейної, мистецької, викладацької діяльності

4. Результати проходження практики

Знання: композиційних правил, законів та методів їх застосування стосовно пейзажу та сюжетно-тематичної картини (золотий перетин, спокій, рух), прийомів та засобів композиції; знання методів пошукових ескізів, композиційних рішень живописних і графічних творів.

Практичні навички і вміння:

- здатність самостійно знайти вдаль композиційне вирішення для розкриття побутового сюжету в умовах роботи на пленері;
- вміння роботи з олійними фарбами, знаходити кольорові та тонові співвідношення;
- формування навичок знаходити та застосовувати необхідний виражальний метод (графічний або живописний підхід) у відтворенні натури.

У результаті проходження практики студент повинен виконати:

- визначену програмою кількість живописних короткотривалих та довготривалих етюдів у техніці олійного живопису;
- обумовлену програмою кількість начерків у техніці графіки;
- підготувати звітну експозицію з пленерних робіт.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, її проходження переноситься на інший період за визначенням кафедри без відриву від занять в Університеті.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, навчатися й працювати
ПРН 2	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на соціальні проблеми, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 3	Володіння методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності. Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 5	Здатність вести мистецьку діяльність, знання особливостей художньої мови.
ПРН 6	Здатність до навчання й самостійної науково-дослідної діяльності
ПРН 8	Уміння брати на себе функції лідера у колективі, організовувати роботу художніх колективів, виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи, дискусії на мистецьку тематику.
ПРН 9	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 10	Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 11	Уміння вести як індивідуальну, так і брати участь у колективній експозиційній, галерейній, музейній діяльності, створювати творчі проекти, метою яких є демонстрування мистецького потенціалу країни на міжнародній арені, ознайомлення з вітчизняним культурним спадком світової спільноти
ПРН 12	Уміння працювати з об'ємною, правдоподібною та суперечливою інформацією, критично оцінювати інформацію, використовувати власний

	досвід, відомості з суміжних галузей
ПРН 15	Володіння навичками вести професійну діяльність, прийомами професійного спілкування, нести соціальну відповідальність за результати своєї професійної праці
ПРН 16	Уміння рахуватися з соціальними нормами та правами інших людей, прагнути до повсякчасного та максимального розгортання життєвого потенціалу власної особистості
ПРН 17	Уміння особистості взаємодіяти з оточуючим соціальним середовищем, будувати партнерські стосунки, здатність до кооперації, достатній рівень комфортності для того, щоб не йти врозріз з вимогами суспільства

5. Структура виробничої практики (урбаністичного пленеру)

Етапи проходження практики та види діяльності студентів	Розподіл годин між видами робіт
Етап 1. Художня діяльність практиканта в техніках образотворчого мистецтва	
1. Установча конференція	2
2. Пейзажні етюди на передачу стану природи (8 шт.)	30
3. Творча робота у техніці олійного живопису (2 шт.)	40
4. Графічні начерки й замальовки архітектурних споруд (10 аркушів)	16
5. Звітна конференція у форму перегляду	2
Разом	90
Усього	90

6. Зміст практики

6.1. Особливості організації і проведення практики

Етап 1. Художня діяльність практиканта в техніках образотворчого мистецтва

1. Установча конференція (2 год.)

Узгодження організаційних аспектів проведення урбаністичної пленерної практики. Ознайомлення з вимогами, програмою практики, особливостями техніки безпеки під час позааудиторної роботи, з вимогами до практиканта та задачами, які мають бути вирішені під час проходження практики. Перелік завдань для виконання практики.

2. Пейзажні етюди на передачу стану природи (30 год.)

Розмір: 40 на 50 см, 50 на 60 см.

Матеріали: Полотно, олія.

Кількість: 8 шт.

Завдання: вирішити основні кольорові та тонові співвідношення в техніці олійного живопису.

Завданням студентів є знайти вдалу композицію для довгострокових етюдів. Композицію необхідно вести у двох напрямках: перше – це пошуки закінченої, цілісної композиції спрямованої на створення художнього образу із застосуванням правил і засобів композиції; друге – фрагментарне зображення мотиву або його деталі з акцентуванням виразності зображення і його наступне використання у творчій роботі. Створюючи сюжетно-

тематичні роботи необхідно використати такі засоби композиційного задуму як: виявлення центра, розподіл зображення, симетрія й асиметрія, ритм.

Важливим завданням при створенні етюду є пошук вдалого ракурсу та композиційного розміщення місцевої архітектури, стану природи та взаємозв'язку основних кольорових плям. Виявлення характерних тонових і колірних контрастів натури при зображенні мотиву.

3. Творча робота у техніці олійного живопису (40 год.)

Розмір: 60 на 80 см.

Матеріали: Полотно, олія.

Кількість: 2 шт.

На основі знайдених композицій короткострокових етюдів створити 2 творчі роботи. Завдання: виразно передати стан мотиву, особливості повітряної перспективи використовуючи засоби образотворчої грамоти.

При створенні творчої роботи важливо вирішити всі поставлені завдання по передачі стану природи, простору, зображенню людей та архітектури. Робота ведеться послідовно:

1. Компонування зображення, визначення основних пропорційних співвідношень. Підготовчий малюнок для живопису.
2. Прокладка загальних колірних і тональних відносин.
3. Визначення планів, виявлення форми й обсягу зображення.
4. Робота над деталями в контексті загальних рішень.
5. Закінчення роботи, узагальнення.

5. Звітна конференція (перегляд) (2 год.)

Звіт з практики проходить у формі перегляду робіт, що проводиться комісією у складі завідувача кафедри та викладача, що керує виробничою практикою (урбаністичний пленер) студентів V курсу. Оцінка за практику виставляється з урахуванням рейтингових балів за видами діяльності практиканта та вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Крім творчого перегляду проводиться ще підсумкова конференція, на якій аналізуються позитивні і негативні аспекти роботи під час практики.

Студенти, які не виконали програму практики, за наявності поважної причини направляються на практику повторно, у вільний від навчання час.

6.2. Завдання для самостійної роботи для студентів-практикантів

4. Графічні начерки й замальовки архітектурних споруд (16 год.)

Розмір: формат А-4.

Матеріал: папір, крафт (олівець, сангіна, вугілля, пастель)

Кількість: 10 аркушів.

Завдання: створити серію замальовок архітектурних об'єктів різних стилів та історичних періодів.

Послідовність:

1. Розміщення зображення натури на папері, враховуючи його розміри відносно аркуша з урахуванням лінії обрію, руху та ритму, а також кількості незаповненого простору паперу.

2. Визначення пропорцій та характер руху натури, що зображується одночасно з конструктивно-пластичною її побудовою.

3. Передача об'єму і просторових відношень за допомогою ліній, лінійної та повітряної перспективи, світлотіньових відношень (полюск, світло, півтінь, тінь особиста, рефлекс, тінь падаюча).

4. Під час виконання навчального малюнка студентами поступово освоюється ведення роботи за принципом: від загального до часткового й від часткового до загального з подальшим об'єднанням одного й іншого з метою передачі живої конкретної форми, яка наповнена внутрішнім змістом та виразністю.

6.3. Обов'язки студентів під час проходження практики

Студенти зобов'язані:

- Під час установчої конференції (до початку практики) ознайомитися із програмою та змістом навчальної практики (пленер), умовами її проведення, вимогами до звітності та оцінювання її результатів;
- Своєчасно приходити на базу практики та працювати над завданнями;
- У повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики;
- Нести відповідальність за виконану роботу;
- Представити виконані роботи на перегляді;

Тривалість робочого часу студентів під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України та іншими законодавчими актами, що встановлюють соціально-трудові відносини, і складає для студентів віком від 18 років і старше не більше 40 годин на тиждень.

6.4. Обов'язки керівників практики від Університету та від бази практики

До обов'язків викладача-керівника від Університету входить:

- Ознайомлення студентів з програмою практики, метою, завданнями, критеріями оцінювання, системою та формами звітності;
- Контроль за своєчасним прибуттям студентів до бази практики та її відвідуванням, виконанням студентами програми практики та індивідуального завдання, строків її проведення;
- Забезпечення якісного проходження практики відповідно до затвердженої програми;
- Надання художньо-творчої допомоги студентам під час виконання завдань практики, проведення консультацій щодо ведення роботи;
- Участь в установчій та звітній конференціях;

- Участь у комісії із відбору студентських робіт на виставку; оцінювання результатів проходження практики.

7. Контроль навчальних досягнень

7.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Види діяльності	Форма звітності	Максимальна кількість балів		
			За одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1	Пейзажні етюди на передачу стану природи	Готова робота на перегляді	5	8	40
2	Творча робота у техніці олійного живопису	Готова робота на перегляді	20	2	40
3	Графічні начерки й замальовки архітектурних споруд	Готова робота на перегляді	1	10	10
4	Оформлення робіт для перегляду та експонування	Виставка	10	1	10
Максимальна кількість балів					100
Підсумковий рейтинговий бал					100

7.2. Перелік звітної документації

До звітної документації входять:

Виконані графічні та живописні роботи та демонстрація їх на загальному перегляді.

Робота студента оцінюватиметься за такими параметрами:

1. кількість завдань виконана в повному обсязі;
2. рівень виконання завдань;
3. якість відвідування та ставлення студента до практики;
4. своєчасне звітування за виконану роботу.

7.3. Вимоги до звіту про практику

Студент має виконати якісно та в повному обсязі всі роботи визначені програмою виробничої практики (урбаністичного пленеру).

7.4. Система контролю та критерії оцінювання

Підсумковий контроль виконання завдань практики здійснюється після її завершення у формі звітної конференції. Оцінка за практику виставляється за наявності звітної документації з урахуванням рейтингових балів за видами діяльності практиканта, вноситься в заліково-екзаменаційну відомість та залікову книжку студента за підписом керівника.

Критерії оцінювання	Оцінка
Ставиться за: відмінну підготовку та виконання усіх завдань практики у повному обсязі, виявлення здатності: творчо застосовувати набуті знання та вміння з фаху; відмінну підготовку та виконання усіх завдань практики у повному обсязі та на високому рівні; продемонстровану ініціативність та відповідальне ставлення до практики загалом.	Відмінно
Ставиться якщо: завдання практики виконані у повному обсязі, але містять незначні помилки при написанні олійним живописом; в цілому роботи виглядають добре, але не досконало.	Дуже добре
Ставиться, якщо: завдання практики виконані у повному обсязі, але містять помилки (не досконало передана світло-тінь і тепло-холодність на пленері; володіння технікою та прийомами графіки й олійного живопису на середньому рівні); продемонстрував активність і старанність у процесі виконання завдань практики.	Добре
Ставиться, якщо: завдання практики виконані в неповному обсязі, у процесі їх виконання допускалися помилки; студент в цілому виявив: посередній рівень знань, умінь, навичок із певною кількістю недоліків; студент не в змозі самостійно проаналізувати та виправити допущені ним помилки в процесі виконання роботи; ставлення студента до виконання завдань практики не завжди відповідальне.	Задовільно
Ставиться, якщо: завдання практики виконані в неповному обсязі, у процесі їх виконання виявлено чимало помилок; студент виявив: мінімально можливий допустимий рівень знань, умінь, навичок; студент не в змозі самостійно виправити помилки на які було вказано викладачем; пропускались заняття без поважної причини; ставлення студента до виконання завдань практики не відповідальне.	Достатньо
Ставиться, якщо: студент виявив незадовільний рівень знань, умінь; завдання практики були виконані не в повному обсязі, при цьому допущено значну кількість помилок і неточностей; студент не виявив старанності у процесі виконання завдань практики; пропускались заняття без поважної причини; ставлення студента до виконання завдань практики вирізняється безвідповідальністю.	Незадовільно з можливістю повторного складання
Ставиться, якщо: завдання практики не виконані; пропускались заняття без поважної причини.	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

7.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

8. Рекомендовані джерела

1. Волков Н. Цвет в живописи. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.bibliotekar.ru/cvet-zhivopisi/1.htm>
2. Гаптилл А. Л. Работа пером и тушью / Пер. с англ. А. Ф. Зиновьев; Худ. обл. М. В. Драко. – Мн.: ООО «Попурри», 2001. – 256 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2793/>)
3. Грегори Н. Живопись маслом / Ноэль Грегори; пер. с англ. С. Кормашовой. – М.: Изд. дом «Кристина – новый век», 2005. – 51 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1139/>)
4. Джонсон К. набросок и рисунок/К. Джонсон. – Минск: Попурри, 2011. – 117 с.
5. Жабинский В. Рисунок: Учебное пособие / В.Жабинский, А. Винтова. – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2014. – 256 с.
6. Смирнов Г. Рисунок и живопись пейзажа / Г. Смирнов, А. Унковский. – М.: Просвещение, 1965. – 59 с., ил.
7. Смит С. Полный курс рисунка и живописи/С. Смит, П. Монахен. – М.: ДжИ Фабби Эдишинз, 2007. – 34 с., ил.
8. Фрэнкс Д. Рисунок карандашом / Джин Фрэнкс; пер. с англ. Е. Ильиной. – М.: АСТ: Астель, 2007. – 63 [1] с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/1137/>)
9. Чинь Ф.Д.К. Архитектура: форма, пространство, композиция / Ф. Д. К. Чинь. – М.: Астрель, 2005. – 399 с.: ил. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2753/>)